

COM
PLANIFICAR

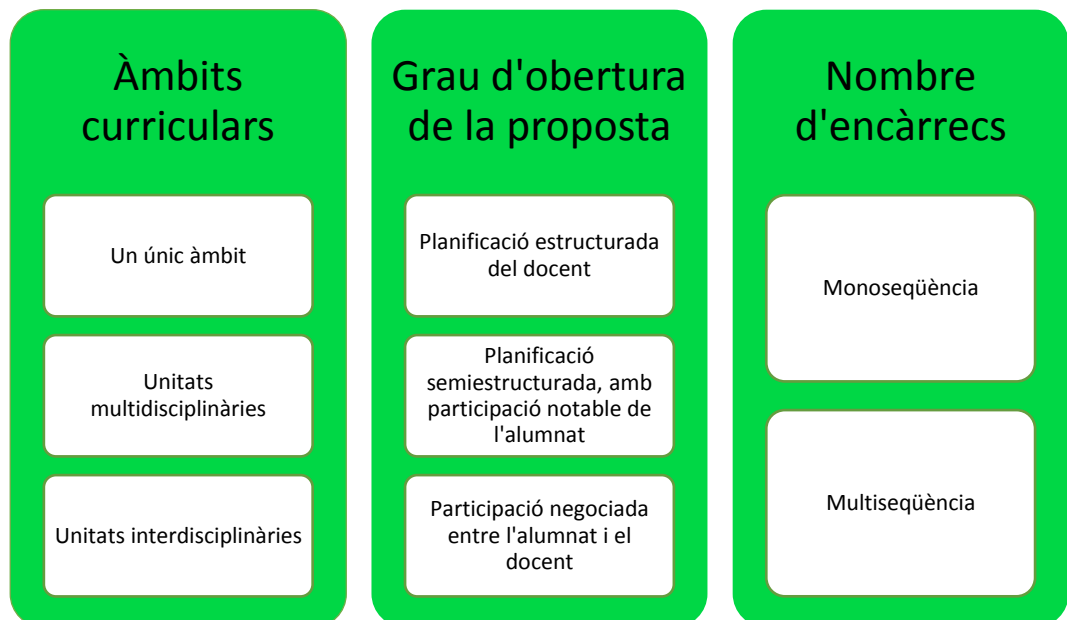
DIVERSITAT DE SEQÜÈNCIES TILC

SABER-NE
MÉS

En el TILC la planificació es fa tenint en compte el grau de complexitat de la seqüència didàctica. Això permet compatibilitzar la mirada TILC amb diverses metodologies que s'articulen entorn d'una situació d'aprenentatge (SA) -com ara el treball per tasques comunicatives, l'aprenentatge basat en projectes, l'estudi de casos, aprenentatge basat en problemes, projectes globalitzats, etc- i també en situacions d'aula de caire expositiu o d'entrenament sistemàtic.

Per això, la planificació d'una seqüència didàctica TILC i la presa de decisions que comporta estaran condicionades per la situació d'ensenyament aprenentatge que el docent o l'equip docent decideixi provocar, tenint en compte:

Quan es preveu treballar, en diverses àrees o matèries, centrant-se en una situació d'aprenentatge compartida, es planifica des d'una perspectiva multidisciplinària:

- A partir d'una situació d'aprenentatge, se seleccionen les àrees o matèries que poden col·laborar en alguna activitat.
- Es plantegen activitats per a cada àrea sense cap relació entre elles.
- L'alumnat no sol participar en la presa de decisions quant al plantejament i desenvolupament de la unitat.

Un exemple d'aquest model podria ser quan es planteja la següent situació d'aprenentatge:

- **Repte:** En una zona rural molt freqüentada per ciclistes, l'ajuntament es planteja crear un itinerari i documentar-lo amb una fitxa tècnica. Encarrega l'elaboració d'aquesta fitxa tècnica al centre de secundària del poble.
- **Planificació:** les matèries incorporen diferents tasques de manera aïllada. Per exemple: Educació Física desplega una tasca en què s'investiguen els requeriments de condició física per participar-hi; des de Física proposarà recollir dades de velocitat, temps i fer càlculs d'energies, acceleració, etc.; des de Ciències Socials se cerca informació sobre les característiques topogràfiques i de paisatge de l'itinerari; des de Matemàtiques es fan els càlculs de pendents i les gràfiques de les funcions de moviment; i des de Tecnologia s'estudien els engranatges de les bicicletes.
- **Desenvolupament i avaluació:** cadascuna de les matèries crea la seva seqüència didàctica i l'avalua.
- **Producte final:** se sumen les diferents tasques elaborades per incorporar-les a la fitxa tècnica.

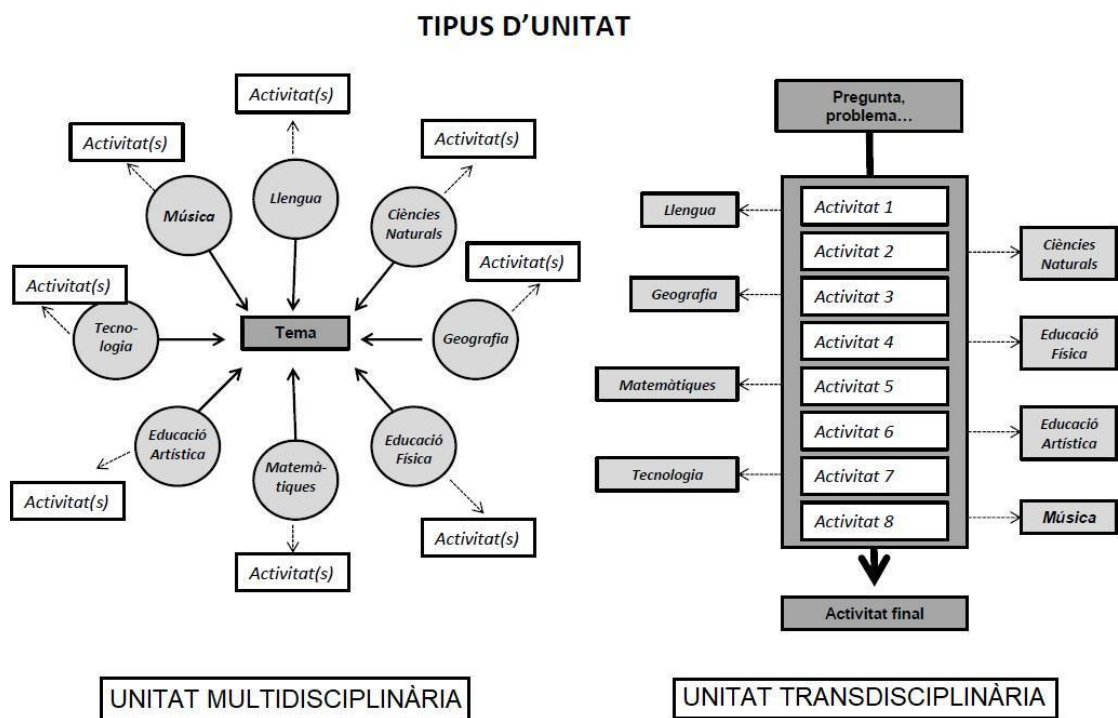
Quan parlem de treball per tasques, treball per projectes, aprenentatge basat en problemes o projectes globalitzats, es planifica des d'una visió inter o transdisciplinària:

- La situació d'aprenentatge proposa un repte, que pot ser la resposta a una pregunta, un problema, o un cas real.
- Les activitats s'orienten de manera articulada a resoldre el repte o la pregunta.
- S'activen els sabers de les àrees que possibiliten aquesta resposta.
- Els alumnes participen plenament en el plantejament, desenvolupament i avaluació de la situació d'aprenentatge.
- Les franges horàries separades desapareixen.
- Les tasques responen a l'estructura interna de la seqüència de la situació d'aprenentatge.

Seguint l'exemple anterior (la situació d'aprenentatge que demana crear una fitxa tècnica d'un itinerari de muntanya amb bicicleta), es pot plantejar com una única seqüència didàctica transdisciplinària, de manera que es mobilitzen sabers i es desenvolupen competències de diferents matèries de manera integrada per la resolució del repte. La separació en matèries desapareix i l'estructura interna de la seqüència didàctica respon als

passos necessaris per resoldre el repte. Aquest tipus de disseny és apropiat per incorporar en les hores de gestió autònoma que proposa el currículum.

Us mostrem gràficament com s'organitzen (s'equipara el concepte d'unitat a la qual es refereix la font amb la situació d'aprenentatge que recull el currículum actual):

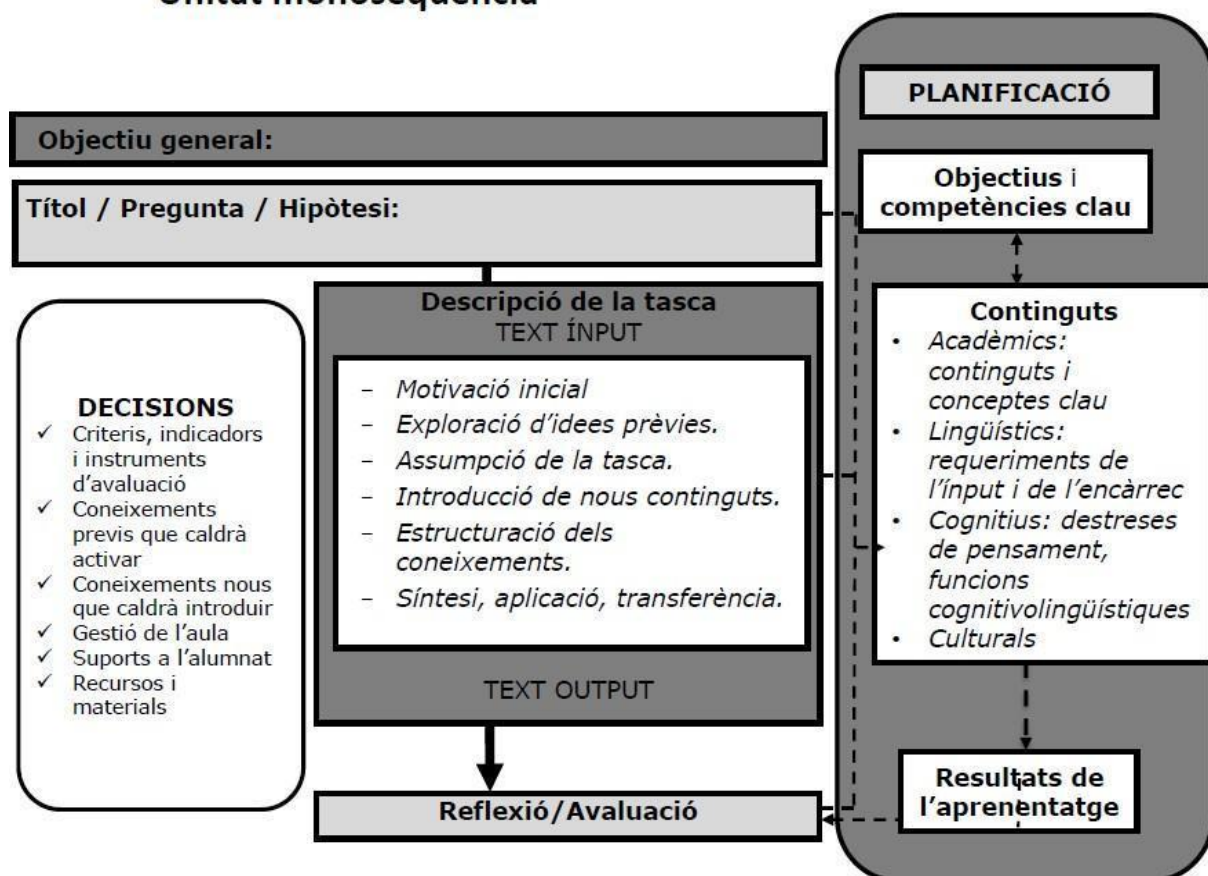

Font: Pascual, V.

Les situacions d'aprenentatge poden tenir una única tasca àmplia o seqüència (unitats monoseqüència) o integrar petites tasques cadascuna seguint l'estructura d'una seqüència didàctica (unitats multiseqüència).

Les unitats monoseqüència es caracteritzen per integrar els elements que componen el TILC en seqüències didàctiques simples: es proposa una pregunta de recerca, una hipòtesi o senzillament un tema, es presenten tasques per donar resposta als objectius plantejats i tot aquest procés conflueix en la construcció d'un producte final o la consecució d'un repte. Aquests són els components que integra:

Unitat monoseqüència

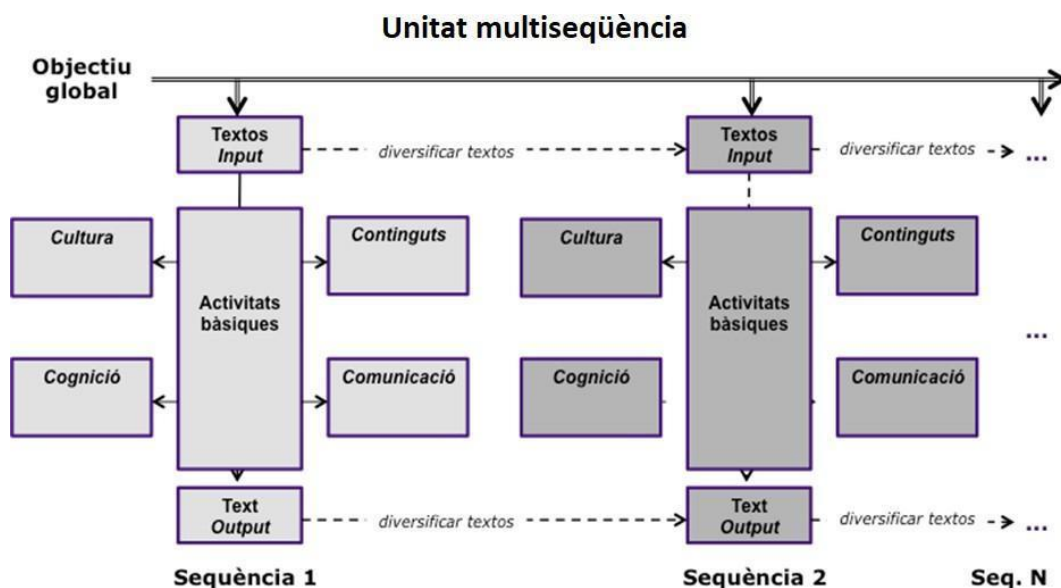

Font: Pascual, V.

En el cas de les situacions d'aprenentatge multiseqüència, l'estructura sorgeix de la suma de diversos aspectes que determinen les diverses monoseqüències. La visió de conjunt respon a la integració de diversos blocs de sabers que formen part d'un projecte o tema més global.

Totes elles formen part d'un tot i constitueixen elements que ajuden a construir el producte final. Solen ser el model de planificació en metodologies de treball globalitzat, treball per tasques i treball per projectes.

Aquestes situacions d'aprenentatge responen a l'estructura següent:

Font: Pascual, V.

En els dos casos es dona rellevància al component comunicatiu: en els textos que el docent presenta i fa entendre (input) i els textos orals o escrits que l'alumnat produeix (output).

En qualsevol metodologia i estil docent que s'apliqui, caldrà prestar atenció als elements que cal introduir:

- Competències específiques que es volen treballar.
- Sabers i vocabulari essencials.
- Requeriments lingüístics: garantir la comprensió de la nova informació, que pot arribar per missatges orals, escrits o audiovisuals i graduar la dificultat dels productes comunicatius que s'encarreguen.
- Destreses de pensament i funcions cognitivolingüístiques que haurà d'activar l'alumnat.
- Aspectes socioculturals que cal fer evidents o tenir presents.

També caldrà decidir quins materials i quins suports es faran servir per proporcionar informació a l'alumnat i ajudar-lo.

Finalment, un aspecte que és transversal i, per tant, ha de formar part de la planificació didàctica és la presència de la competència digital en la metodologia TILC; especialment l'aprenentatge d'estratègies i recursos per a la cerca, selecció i tractament de la informació, i la lectura digital i multimodal, que han d'estar presents en els processos metodològics que

s'implementin en una unitat TILC. Per això s'han inclòs en aquestes [orientacions didàctiques](#).

BIBLIOGRAFIA CONSULTADA

Us convidem a llegir aquests títols de referència per ampliar la informació:

- PASCUAL, V. [Orientacions per a l'elaboració d'unitats que integren llengua i continguts en el marc d'una educació plurilingüe](#). Generalitat Valenciana. [Consulta: febrer 2021].
- PASCUAL, V. (2008). "[Components i organització d'una unitat amb un tractament integrat de llengua i continguts en una L2](#)". A: *Caplletra* 45, 121-152.